

BUPL's anbefaling

Med baggrund i nedenstående 3 eksempler er det BUPL's anbefaling at tilkendelseskriterierne for seniorførtidspension ændres. Det skal være en reel mulighed for ældre nedslidte med helbredsmæssige skavanker og som ikke kan fastholde et job.

Eksempel 1. Tilkendelseskriterier på førtidspension i dag

Det drejer sig om en 63-årig enlig kvinde, som ikke har været på arbejdsmarkedet siden september 2006, hvor hun blev sygemeldt og siden fratrådte med kvalificeret svagelighedspension fra september 2007.

Ingelise har arbejdet som pædagog i 37 år, heraf 24 år som leder på en lille daginstitution.

- Sygemeldt 24/4-06 p.g.a. operation i højre knæ
- Juli 2006 genoptaget arbejdet delvist med 29 timer/uge, de næste 8 uger
- Fuldtidssygemeldt fra 4/9-06 p.g.a. knæoperation i venstre knæ
- Ikke i arbejde siden 4/9-06

- 31/8-07 opsagt p.g.a. sygdom, og fratrådt
- 1/9-07 tilkendt kvalificeret svagelighedspension
- Medlemmet søger pension. Ressourceprofil der viser, at "borgeren ikke er berettiget til førtidspension eller andre foranstaltninger iværksat efter den sociale lovgivning"

- 12/3-08 afslag på førtidspension (Socialforvaltningen)

BUPL's lægekonsulent har udtalt:

"Har to kunstige knæ, slidgigt i begge hofteled, kronisk diarré (malabsorption) astma og depression – en række kroniske lidelser, som uanset patientens overvægt, nedsætter erhvervsevnen betydeligt. Selv efter et hypotetisk væggtab er det næppe sandsynligt at nogle af disse lidelser bedres væsentligt.

En person, som har været overvægtig siden præpuberteten, som har fået foretaget en fedmeoperation med midlertidigt væggtab til følge og nu har kronisk diarré og tilmed har to kunstige knæ og en gangdistance på 50 meter mener jeg ikke har mange chancer for at kunne tabe sig i en grad, som vil ændre erhvervsevnen i væsentlig grad. Det vil ikke være praktisk muligt for patienten at kunne tabe sig væsentligt ved at øge den fysiske aktivitet på grund af slidgigt i hofte og knæ.

Jeg mener at en patient, som har været igennem en fedmeoperation øje og alligevel har et BMI på 55 må betragtes som en uheldelig kronisk tilstand, som sammen med den række af kroniske lidelser, som patienten desuden lider af nedsætter erhvervsevnen til en ubetydelighed. I denne forbindelse er det ikke uvæsentligt at en patient er født i 1948 og selv ved en kraftig afmagringskost ikke ville kunne nå at tabe sig i en grad, som vil kunne forvente at påvirke erhvervsevnen i væsentlig grad indenfor en kortere årrække."

Herefter har sagen været rundt i ankesystemerne og der har været forsøg på, at få kommunen til at arbejdsprøve og rejse en pensionssag igen, uden at det er lykkedes. Der gives afslag fordi kommunen ikke kan udelukke at et vægttab vil bedre arbejdsevnen.

Der er her tale om en person oppe i årene med store helbredsmæssige gener, som i dag er henvist til at leve for sin arbejdsmarkedspension fordi hun, på trods af store helbredsmæssige problemer, ikke skønnes berettiget til førtidspension.

Eksempel 2: Pædagog overgået til efterløn

Lisbeth er 61 år gammel og har arbejdet som pædagog siden 1976. Fra 1989 blev hun institutionsleder.

Lisbeth har pådraget sig en vandeksem som betyder, at hun ikke kan varetage håndbelastede arbejder, dels fordi hun ikke kan tåle at komme for meget i berøring med vand, dels fordi hun har konstante åbne sår på hænderne.

På grund af hendes svære hudlidelse fik Lisbeth bevilget en personlig assistance til at varetage 16 børnetimer, så hun kun havde de ledelsesmæssige opgaver. Denne ordning fungerede i omkring 1 år.

Lisbeth havde dog fortsat væsentlige gener som følge af arbejdsskaden, og det gav hende store problemer at varetage de ledelsesmæssige opgaver. Vores medlem har arbejdet som leder i mange år og mistede følingen med, hvad der rører sig i institutionen, eftersom hun ikke længere havde pædagogtimer på stuerne. Selvom tildelingen af den personlige assistance medførte, at hun kunne fortsætte i funktionen som leder i institutionen, så er der en god grund til at man normalt som pædagogisk leder også har børnetimer i knap halvdelen af arbejdstiden. Det var derfor uholdbart både for hende og for institutionen.

Som følge heraf har hun valgt at stoppe på arbejdsmarkedet før pensionsalderen, og hun overgik til efterløn pr. 1. juni 2010. Forud for arbejdsskaden havde hun ikke planlagt at gå på efterløn, og hun har fået tilkendt en erstatning på 25 % i erhvervseventab i arbejdsskadestyrelsen.

Lisbeth ville aldrig komme i nærheden af en seniorførtidspension, men ville skulle gennem arbejdsprøvninger mv., og kunne ende i enten det sociale system eller i arbejdsløshedskøen uden reel mulighed for at komme i beskæftigelse.

Eksempel 3. Pædagog overgået til efterløn

61 årig pædagog uddannet 2002, efter mange år med ufaglært arbejde. Hendes erfaringer og kompetencer ligger inden for specialområdet med udadreagerende børn.

Pia kom til skade den 23. juni 2008 i forbindelse med et overvåget samvær, hvor hun blev overfaldet af en psykisk syg forælder. Hun var sygemeldt fra jobbet som overvåger, men fortsatte med sit faste job på 27 timer. Hun blev hurtigt klar over, at hun ikke længere turde arbejde med overvåget samvær, og opsagde derfor dette job. Pia var fortsat af den opfattelse, at hun hurtigt ville genvinde sin fulde arbejdsevne og af samme grund søgte hun aldrig supplerende sygedagpenge, og jobcentret har derfor ikke undervejs haft samtaler med hende.

Under en efterfølgende retssagen rettede forælderen trusler mod Pia, som i dagene efter fik et sammenbrud. Selv om hun nu var sygemeldt fra alle job, havde hun stadig en forestilling

om, at hun lige skulle komme sig over dette sammenbrud, og så ville hun kunne genoptage sine hidtidige job.

I september 2009 blev Pia imidlertid klar over, at hun heller ikke kunne klare sit faste job på 27 timer da hun oplevede, at hun ikke længere magtede at arbejde med de udadreagerende børn. Pia har altid arbejdet og altid klaret sig selv, og har haft mange forskellige jobs. På den baggrund var det naturligt for hende sammen med sin arbejdsgiver, at finde en ny løsning. Løsningen blev at hun skulle arbejde i sit opsigelsesvarsel med voksne handicappede i en form for arbejdsprøvning.

Da Pia ikke havde søgt supplerende sygedagpenge, havde hun heller ikke haft kontakt med kommunen. Der var tale om arbejdsprøvning på yderst skånsomme vilkår.

I forbindelse med opsigelse fra job, skulle hun nu melde sig rask i A-kassen, og allerede her oplevede hun det første sammenbrud, da hun brød sammen på grund af det pres hun følte i forhold til at skulle søge job mm.

I den periode Pia var meldt ledig, søgte hun 2 job om ugen, og blev ikke indkaldt til en eneste jobsamtale.

Oven i det kom samtaler på jobcentret og ikke mindst iværksættelse af aktivering. Alt dette føltes som et uoverskueligt pres og Pia mærkede, at hendes angstsymptomer blev voldsomt forværrede, og på den baggrund traf hun beslutning om, at gå på efterløn for at forhindre at hun fik det endnu dårligere.

Pia vil aldrig komme i betragtning til en seniorførtidspension og vil være henvist til arbejdsløshedsdagpenge eller en periode med sygedagpenge indtil dette ophører.

Det er helt urealistisk at forestille sig at Pia vil komme i beskæftigelse med hendes alder og helbredsproblemer. For hende var efterlønnen et værdigt alternativ. Seniorførtidspensionen vil hun aldrig komme i nærheden af.